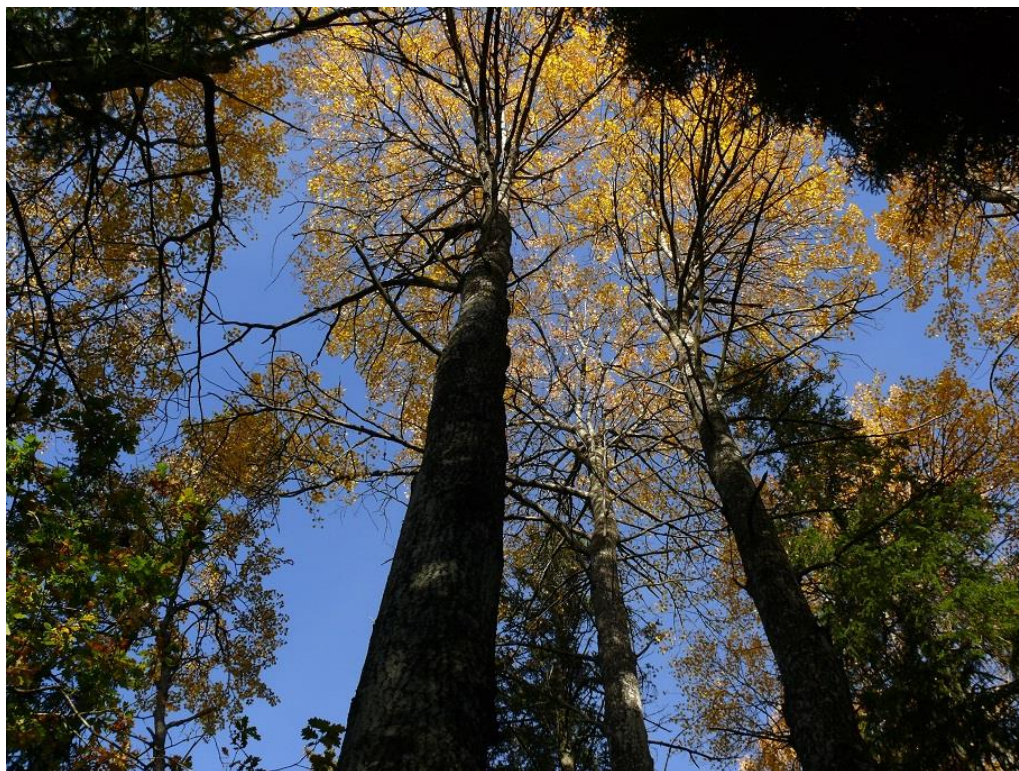

Gladöskogens naturreservat

Beslut och skötselplan

Beslut 1998-02-09

Höstaspar i Gladöskogens naturreservat. Foto: Richard Vestin

Beslut om inrättande av naturreservatet Gladöskogen, Huddinge kommun
Beslutat av kommunstyrelsen den 9 februari 1998 (dnr KS närex 97/737:653)
(3 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Gladöskogens naturreservat
Kommun:	Huddinge
Kommundel:	Sjödalen-Fullersta
Registerområde:	Huddinge
Församling:	Huddinge
Läge:	Reservatet ligger ca 4 kilometer söder om Huddinge centrum.

Topografiska kartan blad 10I SO

Ekonomiska kartorna blad 10I 3e (10834) och 10I 3f (10835).

Fastigheter:	Gladö 1:3
Markägare:	Huddinge kommun
Area:	22,5 hektar.
Därav landareal:	22,5 hektar.
Naturvårds- förvaltare:	Huddinge kommun

GRUND FÖR BESLUTET

Beskrivning av området

Ett större blandskogsområde med flera mindre hållmarksskullar. Flera mindre albestånd förekommer i hela området. Området har som helhet ett fuktigt mikroklimat. I sänkorna mellan höjdpartierna har markerna tidigare varit öppna men de senaste hundra åren har området succesivt tätat. Resultatet har blivit att skogen nu har en ovanligt varierad trädammansättning och åldersfördelning. Området är dessutom rikt på död ved och har varit detta under lång tid. Detta har medfört att området är extremt rikt på rödlistade arter och signalarter som indikerar värdefull skog.

Området ingår i den övergripande grönstrukturen för Stockholmsregionen där detta utgör en viktig del av ett kärnområde. Området ingår även i ett större område av riksintresse enligt 2 kap. 2§ naturresurslagen för det rörliga friluftslivet.

Ärendets beredning

Kommunfullmäktige beslutade i december 1990 i ärende om översiktsplan ÖP90 att inrätta naturvårdsområde/naturreservat för bl a Hanveden/Orlångslandskapet.

Länsstyrelsen medgav i juni 1993, kompletterat med beslut i april 1994, kommunstyrelsen delegation av beslutanderätt enligt naturvårdslagen NVL (1964:822) för de i kommunens översiktsplan ÖP90 redovisade bevarandekområdena.

Byggnadsnämnden beslutade om inriktning för naturvårdsområdet Orlångslandskapet i augusti 1993. Informations/samrådsmöte för markägare, arrendatorer m fl hölls i juni 1994. I september 1994 beslutade byggnadsnämnden att sända förslaget på remiss. Samråd/remiss hölls under november 1994 till mars 1995. Informations-/samrådsmöte för markägare, arrendatorer m fl hölls i slutet av februari 1995. I juni 1995 beslutade ärendet vila då sträckningen av Haningeleden ej var beslutad.

Byggnadsnämnden beslutade om gränsjusteringar/utökning av Orlångens naturvårdsområde i väster i september 1996. Begränsat samråd/remiss hölls under tiden april 1997 till maj 1997. Informations-/samrådsmöte för berörda hölls i april 1997.

Under remissförfarandet påpekade Länsstyrelsen att några delar inom naturvårdsområdet av formella skäl måste avsättas som naturreservat om deras mycket höga naturvärden skulle kunna bestå. Anledningen till detta är att det inte går att mer än marginellt inskränka pågående markanvändning med skyddsinstitutet naturvårdsområde. I de aktuella fallen är pågående markanvändning skogsbruk. De berörda områdena har sådana naturvärden (t ex

naturskogar) som inte klarar normalt skogsbruk. Därför måste dessa områden avsättas som naturreservat.

I samband med att byggnadsnämnden 1997-06-12 godkände förslaget till Orlångens naturvårdsområde och överlämnade detta till kommunstyrelsen för beslut fastslogs att Björksättrahalvön, skogsområde norr om Mörtsjön, skogsområdet Gladö-Stensberg-Sundby samt Ågestaområdet avsätts som naturreservat. De tre förstnämnda områdena ägs av Huddinge kommun och det sistnämnda av Stockholms stad.

Motiv till skydd

Gladöskogen är ett skogsområde som har mycket stort värde för den biologiska mångfalden. Områdets växt- och djurliv är rikt och har många skyddsvärda och ovanliga arter knutna till naturskogar och skogar med betespåverkan. Dessutom har området höga värden för allmänhetens friluftsliv vilket är av riksintresse.

Mot bakgrund av ovanstående är det motiverat att avsätta området som naturreservat.

KOMMUNENS BESLUT OM GLADÖSKOGENS NATURRESERVAT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) samt länsstyrelsens beslut om delegation av beslutanderätt enligt naturvårdslagen till kommunstyrelsen i Huddinge kommun (länsstyrelsens dnr 230-1992-1373 0126) förklarar kommunstyrelsen i Huddinge kommun det område som anges på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Gladöskogen.

Ändamålet med naturreservatet skall vara att bevara ett skogsområde av stort värde för den biologiska mångfalden. Syftet är vidare att bevara områdets värden för det rörliga friluftslivet i den mån naturvårdens intressen inte skadas.

Ändamålet skall tryggas genom att:

- området undantas från skogsbruk
- området är tillgängligt för besökande allmänhet
- informera om områdets naturvärden.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar Huddinge kommun med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen och 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter skall gälla inom naturreservatet.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder mot att de åtgärder som anges i bifogad skötselplan utförs. Föreskrifterna skall ej heller utgöra hinder mot de arbetsföretag som krävs för den normala skötseln av områdets anläggningar såsom luftledningarna.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som kan ändra områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden genom att gräva, spränga, borra, schakta, dika, utfylla eller liknande,
2. uppföra ny byggnad eller anläggning annat än för reservatets skötsel,
3. anordna upplag, avfallstipp eller liknande annat än tillfälligt upplag i samband med områdets skötsel,
4. kalka, gödsla eller använda kemiska bekämpningsmedel,
5. avverka levande eller döda träd eller utföra andra skogliga åtgärder. Dock får åtgärder som syftar till att bibehålla områdets naturvärden enligt vad som anges i skötselplanen utföras av naturvårdsförvaltaren,
6. dika, dämna eller på annat sätt förändra områdets dräneringsförhållanden
7. inplantera för området främmande växt- eller djurart.

Utan kommunstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- 8 dra fram mark- eller luftledning,
9. anlägga väg, stig, rastplats eller motsvarande,
10. uppföra stängsel eller andra hägnader dock får erforderliga stängsel för betesdjur uppföras,
11. sätta upp skylt, plakat, affisch eller liknande anordning.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendatorer och andra innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande åtgärder och anordningar vidtas för att tillgodose ändamålet med naturreservatet.

1. Utmärkning av naturreservatets gränser samt uppsättning av reservatsskyltar och övriga upplysningsskyltar.
2. I övrigt de åtgärder som framgår av bifogad skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturvårdsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, rista, hacka, spränga eller måla,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar samt att skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller bortta vedlevande svampar,
3. störa djurlivet t.ex genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräl- och groddjur).
4. tälta mer än två dygn i följd på samma plats.
5. göra upp eld på berghällar och klippor,
6. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt eller därmed jämförlig anordning.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltning

1. Kommunstyrelsen i Huddinge kommun meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltning genom att fastställa bifogade skötselplan (bilaga 2).
2. Naturvårdsförvaltare skall vara Huddinge kommun.
Vid den löpande förvaltningen skall samråd äga rum med miljökontoret.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkom från trycket i länets författningssamling.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas genom besvär till länsstyrelsen i Stockholms län, se bilaga 3.

Bilagor

1. Beslutskarta. Karta över naturreservatet.
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

akten

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm, delg kv

Lantmäterimyndigheten

Lantmäterimyndigheten, fastighetsregistret (efter laga kraft)

Skogsvårdsstyrelsen, Portalg 2 B, 754 23 Uppsala, del kv

Vägverket, Region Stockholm, Box 4202, 171 04 Solna

Polismyndigheten, Södertörn, Björnkullavägen 9, 141 80 Huddinge

Naturskyddsföreningen i Huddinge

Friluftsförbundet i Huddinge

Hembygdsföreningen i Huddinge

Planavdelningen

Bygglovavdelningen

Gatuavdelningen

Sjödalen-Fullersta kommun

Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms läns författningssamling

Bilaga 1 Beslutskarta, naturreservat Gladöskogen

Tillhör kommunens beslut 9 februari 1998 (dnr KS närex 97/737.653).

Teckenförklaring

Naturresevatets gräns

SKÖTSELPLAN
För Naturreservatet
Gladöskogen

Fastställd av Huddinge kommun genom kommunstyrelsen 9 februari
1998

Huddinge kommun

Skötselplan för Gladöskogens naturreservat

Denna skötselplan har upprättats för inrättandet av naturreservatet Gladöskogen. Planen skall fastställas av kommunstyrelsen i Huddinge kommun.

Skötselplanens mål gäller i princip utan tidsbegränsning. En översyn av skötselplanen bör göras om tio år för att bedöma behovet av en revidering av åtgärdsdelen.

Skötselplanen har utarbetats av Thomas Strid vid miljökontoret. Skötselplanen bygger till största delen på den tidigare framtagna skötselplanen för Orlångens naturvårdsområde.

Medverkande i arbetet med skötselplanen för Orlångens naturvårdsområde gjorde förutom Thomas Strid även Perry Sörensen (Projektledare för Orlångens naturvårdsområde), Tiina Laantee (miljökontoret), Lars Heins (servicekontoret, naturvårdsavdelning), Marie Jönsson (miljökontoret), Inger Forsberg (närings- och exploateringskontoret), Sven Svensson (egendomsavdelningen, Stockholms stad), Anders Plenker-Tind (miljövårdsenheten, länsstyrelsen i Stockholms län), Kerstin Wärnåker (stadsbyggnadskontoret, kartproduktion), Ing Britt Branevig (stadsbyggnadskontoret, kartproduktion).

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

A. ALLMÄN BESKRIVNING

1. Administrativa data
2. Grund för beslut samt föreskrifter
3. Beskrivning av området

B. PLANDEL

1. Disposition och skötsel av mark och vatten
 - 1.1 Övergripande mål
 - 1.2 Generella riktlinjer och åtgärder
 - 1.3 Behandling av skötselområden
2. Anordningar för friluftslivet
 - 2.1 Övergripande mål
 - 2.2 Åtgärder och skötsel
3. Gränsmarkering, skyltning
4. Tillsyn
5. Uppföljning
6. Ekonomi
7. Källförteckning

KARTOR

- I. Översiktskarta
- II. Skötselkarta

A. ALLMÄN BESKRIVNING

1. Administrativa data

Kartor Ekonomiska kartbladen 10I 3e (10834) och 10I 3f (10835).

Koordinater Rubinkod 10I 3f 120 010.

Area 22,5 hektar varav landareal 22,5 hektar.

Landarean fördelar sig på följande naturtyper:
Skog 22,5 hektar.

2. Grund för beslutet samt föreskrifter

Grunden för beslutet om naturreservat samt föreskrifter för reservatet finns i sin helhet i kommunstyrelsens reservatsbeslut, fattat den 9 februari 1998.

3. Beskrivning av området

3.1 Naturförhållanden

Gladöskogen är ett skogsområde som innehåller många naturtyper. Här finns sumpskogar med al och gran, hållmarksområden, bergbranter, blandskogsbestånd med stort ädellövinslag, särskilt av ek. Naturvärdena är mycket höga med flera sällsynta växter och djur och området är till största delen orört vad gäller skogsbruk. Inom hela området finns en rad rödlistade arter och signalarter, både djur och växter, som påvisar att här finns mycket höga naturvärden knutna till orörda skogar. De artgrupper som är särskilt aktuella är fåglar, insekter, kärlväxter, vedsvampar, lavar och mossor. Flera av de arter som förekommer här är mycket sällsynta även i ett riksperspektiv. I områdets sydöstra del betas vissa lövskogspartier av häst.

Gladöskogen, som ligger i ett typiskt södertörnskt sprickdalslandskap, ligger i den nordöstra delen av Hanveden. I norr avgränsas området av den kommande Södertörnsleden och i syd av Gladö ridstalls hästhagar.

3.2 Rörligt friluftsliv

Området är av riksintresse för det rörliga friluftslivet. Området ingår även i den övergripande gröonstrukturen för Stockholmsregionen där detta utgör en viktig del av ett kärnområde. Flera leder och spår passerar genom området.

3.3 Tillgänglighet

Området är relativt lättillgängligt. Från Huddinge centrum går linjebussar till Lissma och cykelväg finns ända fram. För bilburna finns inga iordningställda parkeringsplatser men möjligheter finns att parkera vid Sundby gård som ligger nära området.

3.4 Slitage- och störningskänslighet

Området är tämligen orört fransett visst slitage från ridning.

B. PLANDEL

1. Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Målet för området är att bevara ett skogsområde och därigenom bevara de naturvärden som är knutna till skogsekosystemen. Inom de sydöstra delarna av området bör hävdgynnade arter gynnas genom bl a betesdrift. Områdets värden som strövområde för det rörliga friluftslivet är också viktigt. För Gladöskogens naturreservat är dock naturvårdens intresse överordnat det rörliga friluftslivet i den mån intressena inte kan förenas.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Detaljanvisningar för vissa av naturreservatets skötselområden återfinns i avsnitt 1.3. Här nedan redogörs för de generella riktlinjer som skall gälla för skötseln.

Målen med skötseln av reservatet är följande:

- Skogen skall av naturvårdsskäl lämnas för fri utveckling. Några skogsobjekt kan dock av naturvårdsskäl behöva skötselåtgärder vilka preciseras i bifogad skötselplan.
- Hävdgynnade växt- och djurarter skall kunna leva kvar inom de i skötselplanen angivna delarna.
- Något byggande för friluftslivet (vindskydd, toaletter, omklädningshytter o dyl) är ej aktuellt.

1.3 Behandling av skötselområden

Områdesbeskrivningarna nedan omfattar skötselområden med speciella riktlinjer. Texten upptar områdesbeskrivning, mål med skötseln, samt åtgärder för att uppnå målet. Förutom detta gäller, som i området som helhet, de generella riktlinjerna.

I den mån generella och speciella riktlinjer talar mot varandra, gäller de speciella riktlinjerna.

Området är uppdelat i två zoner där den ena zonen (zon A) lämnas för fri utveckling och den andra (zon B) kommer att kräva vissa skötselåtgärder. Inom den senare kan bete få förekomma.

Zon A

Beskrivning: Blandskogsområde med ett fuktigt mikroklimat och på flera ställen finns mindre albestånd. Som helhet är skogen mycket blandad med huvudsakligen asp och gran. Området är mycket rikt på död ved. Rödlistade arter och signalarter finns i hela området vilka indikerar värdefull skog. Inom områdets höjdparter växer en mager hållmarkstallskog.

Inom zon A finns en särskild nyckelbiotop som beskrivs särskilt enligt nedan. Den markeras på skötselplanekartan med lilla a.

Ett cirka två hektar stort område som består av ett högt beläget och ganska glest bevuxet skogskärr med bl a gran och al samt de torrare partierna runt om. Runt kärret växer huvudsakligen gran och asp. Området har rikligt med död ved av olika dimensioner. Mikroklimatet är fuktigt. Här är mycket artrikt med bland annat rödlistade arter såsom asphättemossa, vedtrappmossa, slöjvaxskivling, kandelabersvamp och vit vedfingersvamp samt signalarter såsom tallticka, barkticka och vedticka. Området utgör således en viktig nyckelbiotop som är av den karaktären att den ej klarar något skogsbruk för att bibehålla sina höga naturvärden.

Mål: Låta skogen utvecklas till naturskog.

Skötsel: Fri utveckling.

Zon B

Beskrivning: Lövblandskog med mycket ädellöv av framför allt ek och hassel. I övrigt är området mycket rikt på asp. Även enstaka granar och tallar förekommer. Tidigare har här varit betesmarker. Inom området är det rikt på rödlistade arter och signalarter.

Mål: Lövblandskog med stort ädellövinslag och enstaka barrträd där vissa partier med fördel kan betas.

Skötsel: Inga skogliga åtgärder förutom biotopvårdande åtgärder får göras. Biotopvårdande åtgärder skall vara bland annat att frihugga vissa ekar, ta bort gran i alkärr, lägga igen diken i skogsmark, gynna det höga lövträdsinslaget genom att plockhugga enstaka granar.

Om möjlighet finns kan man gärna öppna upp vissa igenväxta hagmarkspartier och ordna bete. Lämliga djur är först och främst nötdjur och får men även hästbete kan vara möjligt om hagarna görs tillräckligt stora.

Samarbete avseende dessa åtgärder bör ske med Huddinges naturskyddsförening.

2. Anordningar för friluftsliv

2.1 Övergripande mål

Genom vissa informationsåtgärder skall området göras mer lättillgängligt. I övrigt kommer angöring till området att underlättas och regleras av det omkringliggande Orlångens naturvårdsområde. De naturliga förutsättningarna för friluftslivet skall vara styrande för områdets nyttjande. Inga ytterligare leder eller stigar skall annordnas. Området skall kunna användas som studieobjekt för bl a skolor.

2.2 Åtgärder och skötsel

- Naturvårdsförvaltaren ansvarar för renhållningen inom området.
- Enkla och tydliga informationstavlor skall uppsättas genom naturvårdsförvaltarens försorg på de platser som finns markerade på skötselplanekartan. På dessa tavlor skall finnas information om området och vad som gäller för allmänhetens vistelse inom naturreservatet Gladöskogen.
- En informationsfolder skall utarbetas och finnas tillgänglig i anslutning till området. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för folderns utformning.

3. Gränsmarkering, skyltning

Reservatets gränser skall markeras ut av naturvårdsförvaltaren enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar.

Naturvårdsförvaltaren ansvarar även för övrig skyltning (vägvisare, leder, stigar etc). Skyltningen utförs enligt svensk standard (SIS 03 15 22 och SIS 03 12 11)

4. Tillsyn

Tillsyn inom naturreservatet utförs av naturvårdsförvaltaren. I arbetsuppgifterna bör bl a ingå tillsyn av reservatsbestämmelserna, skyltning, stigar och städning. Naturvårdsförvaltare är Huddinge kommun.

Förvaltaren skall fortlöpande samråda med miljökontoret. I frågor där skötselplanen inte klart reglerar åtgärden skall förvaltaren samråda med miljökontoret.

5. Uppföljning

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder samt annat som kan vara av intresse för förvaltningen. Dokumentationen skall årligen ställas samman och delges miljökontoret. Dokumentationen är viktig då den skall ligga till grund för ändringar i förvaltningen och som underlag för eventuell revidering av skötselplanen.

Vid dokumentation skall anges:

- Plats för åtgärden
- Åtgärdens art

- Tidpunkt för åtgärdens utförande
- Eventuell notering om åtgärdens effekt
- Kostnader för naturvårdsförvaltningen
- Intäkter
- Intressanta iakttagelser som kan vara av intresse för förvaltningen

Noteringar görs lämpligen för respektive skötselområde och sammanställs på blankett.

Det är värdefullt om förändringar dokumenteras fotografiskt.

6. Ekonomi

Kostnaderna för naturreservatet beräknas täckas inom ordinarier budget.

7. Källförteckning

Colinder, P. och Haglund, A., Ekologigruppen AB 1996: Grönstrukturen i Stockholmsregionen. Regionplane- och trafikkontoret, Stockholms läns Landsting.

Huddinge kommun 1994: Jord- och skogsbruksprogram för Huddinge kommun.

Huddinge kommun 1996: Åtgärdsplan del 1 för jord- och skogsbruk i Huddinge kommun.

Huddinge kommun 1997: Förslag till inrättande av naturvårdsområde Orlången. Föreskrifter - Avgränsning - Skötselplan.

Hylander, C 1996: Mossinventering i Huddinge kommun.

Karlsson, R 1996: Skogsinventering 1996.

Klevemark, E. och Klevemark, B. 1996: Botanisk inventering inom Huddinge kommun. Huddinge kommun.

Länsstyrelsen i Stockholms län 1996: Naturkatalog för Stockholms län (remissutgåva)

Miljökontoret i Huddinge kommun 1997: Inventering av rödlistade arter på södertörn.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden och AB CONEC 1989: Naturinventering 1989. Huddinge kommun.

Naturvårdsverket 1990: Områden av riksintresse för naturvården & friluftsliv. Rapport 3771.

Toresson, Hans-Göran (1991): Inventering av svamp i utvalda områden i Huddinge kommun ingående i Projekt Hotade Arter.

